

να». Και κάτι άλλο ακόμα: «Τὸ Ἔθνος πρέπει νὰ μάθῃ νὰ θεωρῇ ἑθνικό, ὅτι εἶν' ἀληθινό». Μέσ' ἀπὸ τέτοιο πρίσμα, πιστεύω, πῶς πρέπει νὰ δοῦμε τὸ Σολωμό. Καὶ εἶναι μεγάλος κι' ὁ ποιητὴς μὰ πιότερο τὸ ἔργο του.

ΛΑΜΠΗΣ ΛΟΥΚΟΣ

Ἄν εἶναι ἀλήθεια ὅτι οἱ ποιητὲς, οἱ μεγάλοι καὶ ἀληθινοί, εἶναι ταυτόχρονα καὶ προφήτες, τότε ὁ Σολωμός μὲ τὰ ὅσα εἶπε διὸ καὶ ἑκατὸν πενήντα χρόνια:

...Μήγαρις ἔχω ἄλλο στὸν νοῦ μου, πέραῖ ἑλευθερία καὶ γλῶσσα:...

Τὸ Ἔθνος πρέπει νὰ μάθῃ νὰ θεωρῇ Ἔθνικό, ὅτι εἶναι ἀληθινό.

ἐξακολουθεῖ πάντα, χωρὶς καμμιὰ πιά ἀμφιβολία, νὰ παραμένει ὁ μεγαλύτερος Νεοὺλ-ληνας ποιητὴς. Ἡ ταύτιση ἀκόμα τῆς ἑλευθερίας καὶ τῆς γλῶσσας τοῦ γένους ἀποδεικνύει τὸ ἀσκήκωτο ἠθικό δάρος τοῦ πρωτοφάτῃ καὶ τῶν δύο.

Ὁ Σολωμός ἔζησε τὸ Ἑλληνικὸ πρόβλημα, πῶς δυστυχῶς, χωρὶς νὰ ἔπρεπε, ζοῦμε καὶ μεις. Ἄν καθυστερεῖ τόσο πολὺ ἡ ὀριστική μας ἀπολύτρωση, εἶναι γιατί ἀφήσαμε τὰ Σολωμικά Ἐθνικά θεμέλια καὶ χτίσαμε στὴν ἄμμο.

Ἐπιταχτική πλέον ἀνάγκη εἶναι, ὅχι γιὰ νὰ μεγαλυνθοῦμε ἄλλο, χάθηκε ἡ τέτοια εὐκαιρία, ἀλλὰ γιὰ νὰ ἐπιζήσουμε, νὰ κάνουμε συνειδηστὴ καὶ πράξη τὰ Σολωμικά ὅρματα.

Ἄν ἔτσι δὲν δοῦμε σήμερα, ἔχουμε τὴ γνώμη πῶς μὴ ἄλλη τκοτεινὴ καὶ μεγάλη νύχτα περιμένει τὸν τόπο. Μακάρι νὰ μὴν τὴν γνωρίσουμε. Ὁ Σολωμός ἔδειξε σέ ὅλους τὸ σωστὸ τὸ δρόμο. «Ἐκείνη (ἡ ἑλευθερία) ἄρχισε (τότε) νὰ πατεῖ τὰ τοῦρκικα κεφάλια, τούτη (ἡ γλῶσσα) θέλει πατήσει: ὀγλήγορα τὰ σοφολογιωτατιστικά καὶ ἔπειτα ἀγκαλιασμένες καὶ οἱ δύο θέλει προχωρήσουν εἰς τὸ δρόμο τῆς δόξας χωρὶς ποτὲ νὰ γυρίσουν ὀπίσω ἂν κανένας σοφολογιώτατος κρᾶζει ἡ κανένας τοῦρκος βουίξει, γιατί γιὰ μένα εἶναι ὅμοιοι καὶ οἱ δύο».

ΑΛΕΚΟΣ ΜΑΡΑΣΛΗΣ

Μέσα στὴν νεώτερη Ἑλληνικὴ Ποίηση, ποίηση, πού ἔχει τίς ρίζες της στὸ δημοτικὸ τραγούδι, ξεχωρίζει ἡ ποιητικὴ προσφορὰ τοῦ Διονύσιου Σολωμοῦ. Ὁ Σολωμός εἶναι ὁ ἑθνικός μας ποιητὴς, ὅχι μόνο γιατί αἱ στίχοις του μελοποιήθηκαν ὁ ἑθνικός μας ὕμνος, ἀλλὰ καὶ γιατί ἐπηρέασε ἀποφασιστικά καὶ θετικά τὴν νεώτερη Ἑλληνικὴ ποίηση.

Καὶ εἶναι ἀξιοσημείωτο ὅτι, ἡ πνευματικὴ προσφορὰ τῆς νεώτερης Ἑλλάδας ἀρχίζει μὲ στίχοις στὴν Ἑλευθερία, τὸν «Ὑμνο εἰς τὴν Ἑλευθερίαν» καὶ τοὺς «Ἐλευθεροὺς Πολιορκημένους». Εἶναι οἱ στίχοι πού καθοδηγοῦν καὶ θὰ καθοδηγοῦν στὴν πορεία του τὸ Ἑλληνικὸ Ἔθνος. Ἔτσι, ὁ προφήτης ποιητὴς, ὁ ποιητὴς πού φηλαφίζει μὲ τὴν εὐαισθησία του τὸ ἱστορικὸ μέλλον, ἐνέπνευσε καὶ ἐμπνέει τὸν λαὸ στίς δύσκολες ὥρες, γιὰ νὰ βρῇ τὸ σωστὸ δρόμο τῆς λύτρωσής, τῆς Ἑλευθερίας καὶ τῆς ἀνεξαρτησίας.

Ὁ ἀντίλαλος ἀπ' τὴ μαχόμενη, σκληρωμένη, Ἑλλάδα τοῦ 1821, ὁ ἥρωϊσμός καὶ τὸ μεγαλεῖο γιὰ τὴν κατάκτηση τῆς λευτερίας, φτάνει καὶ σήμερα στ' αὐτιά μας, μέσα ἀπὸ τοὺς στίχοις τοῦ Σολωμοῦ τῆς λευτερίας πού ξεπατάχτηκε ἀπ' τὰ κόκκαλα θγαλμένη τῶν Ἑλλήνων τὰ ἱερά.

Τὰ χεῖλη μας τραγουδοῦσαν καὶ τραγουδοῦν τοὺς ὅρκους του σὲ κάθε ἑθνικὴ περιπέτεια: στὴν πρόσφατη ἐσωτερικὴ κατοχὴ

«ἕνα στόμα ἑκαρτερούσε

ἔλα πάλι νὰ σοῦ πῇ...»